

Dåligt sällskap

Delphine är fjorton och står på tröskeln till vuxenlivet. Dåligt sällskap skildrar hennes identitetssökande och sexuella uppvaknande. Liksom många tonåringar hungrar hon efter starka upplevelser och vet inte riktigt var hon ska sätta gränserna.

Åldersrekommendation:
Högstadiet / gymnasiet

En filmhandledning av
ANNA MAGNUSSON

Filmens handling

Det är första skoldagen efter sommarlovet och en ny elev – Olivia – börjar i fjortonåriga Delphines klass. Olivia har rastaflätor och hennes klädstil och beteende gör att hon skiljer sig från mängden. Efter att Olivia har läst sin franska uppsats på temat "Att bli vuxen" högt i klassen söker Delphine upp henne för att tala om hur mycket hon tyckte om den. Olivia berättar att det är hennes döda syster som har skrivit uppsatsen. Delphines beundran för Olivia växer sig stark och hon formulerar vad hon känner i ett brev.

Olivia tar kontakt med Delphine. Hon har känt igen sig i brevet och för fram teorin att de två är tvillingsjälur. Flickorna blir bästa vänner och Delphines liv tar en ny vändning. Hon har hittills varit en välanpassad flicka med en enda vän – den filmintresserade Justin. Tillsammans med den rebelliska Olivia blir hon mer utlevande. De snatar tillsammans, går på fester och träffar killar.

De båda flickornas familjeförhållanden är väldigt olika. Delphine bor med sina medelklassföräldrar, som håller henne i strama tyglar. Olivia bor ensam med sin mamma, eftersom systemen Linda har begått självmord och fadern har lämnat familjen. Linda finns ständigt i Olivias tankar. Hennes rum är en exakt kopia av systemens och hennes mest värdefulla ägodel är en tavla som systemen har målat. Den skulle hon inte göra sig av med för allt i världen, berättar hon för Delphine. Hon visar



Fjortonåriga Delphine letar efter sin identitet men utnyttjas av den kille hon är förälskad i.

också Delphine hustaket varifrån systemen hoppade då hon tog livet av sig. Olivia brukar gå dit för att meditera berättar hon.

De två flickorna går på diskotek. Där blir Delphine uppbjuden av Laurent, som är osams med sin flickvän Agnes. Delphine tvekar först när han bjuder upp henne eftersom hon aldrig tidigare har dansat, men till slut står de omslingrade på dansgolvet och kysser varandra. Agnes blir arg. Laurent lämnar Delphine på dansgolvet och springer efter henne.

Delphine går och ser en film tillsammans med Justin. Hon berättar att hon har blivit kär i en pojke. Nästa dag ser hon Laurent stå och kyssa Agnes på skolgården.

Flickorna blir bjudna på nyårsfest hos Laurents bror och med hjälp av Olivia övertalar Delphine sina föräldrar att få gå dit. De klär sig i glitter och högklackat. Delphine träffar Laurent, som berättar att det nu är slut med Agnes. Han berättar också att han vill åka till Jamaica. De dansar till Bob Marley och efter tolvslaget tar de en promenad. Delphine kommer hem sent och hennes föräldrar blir arga.

Delphine, Laurent, Olivia och hennes pojkvän Alain, som är Laurents bästa

kompis, börjar umgås. De åker skridskor och spelar pingis, men ser också våldsamma filmer och har sex, vilket är ett nytt område för Delphine. När Laurent klär av Delphine för första gången frågar han om hon vill ha oral sex med honom, men hon nekar. Samma kväll, när Delphine äter middag med sina föräldrar, ringer Laurent, men Delphine berättar inte för sina föräldrar att han är hennes pojkvän.

Tillsammans med Laurent lever Delphine upp. Men han har också sidor som Delphine inte gillar att se. På en gymnastiklektion ser hon honom mobba en klasskamrat. Under en annan lektion blir det slagsmål på skolgården. Det visar sig att det är Laurent som slåss med en lärare. Delphine rusar ut för att stoppa honom, men faller själv till marken och slår i huvudet. Hon vaknar upp hos skolsystemen som berättar att hennes mamma är på väg. Delphine flyr från mottagningen för att söka upp Laurent. Hon hittar honom hemma hos sig lyssnandes på Bob Marley. Han är arg och förödmjukar Delphine när hon kommer med kärleksbetygelser, men Delphine förlåter honom och säger att hon skulle kunna göra vad som helst för honom. Hon suger av honom fast hon egentligen

inte vill.

När Delphine sent omsider kommer hem väntar hennes mamma på henne. Mamman har förstått att Laurent är Delphines pojkvän och hon undrar om han har gjort henne illa. "Jag vet att mammas är värdelösa. Men jag älskar dig – jag kan ta allting" säger hon.

Laurent och Alain smider planer på hur de ska kunna få ihop de 20 000 francs de behöver för att kunna ta sig till Jamaica inom två månader. Laurent lanserar en idé: om 400 killar betalar 50 francs var för att bli avsugna kan de samla ihop pengarna. Han tänker sig att Delphine och Olivia ska utföra själva jobbet. Olivia blir vansinnig och gör slut med Alain när hon får höra talas om deras planer. Delphine följer hennes exempel och åker till sin mormor några dagar. Hon är dystert och frågar mormodern om hon någonsin var kär som ung. Mormodern säger att kärleken kan få människor att göra vad som helst. Självt följde hon sin man i hans svåra stunder under kriget och hon har inte ångrat det. Delphine funderar ett tag och ringer sedan till Laurent. Hon får veta att han har gjort något dumt. Hon söker upp honom på sjukhuset där han ligger efter ett självmordsförsök. Hon kysser honom och lovar att allting ska bli bra. "Vi åker, ska du se" säger hon till honom.

Delphine bestämmer sig för att ställa upp på Laurents idé och berättar det för Olivia. Planerna på oralsexhandeln går därmed vidare. För Delphines skull ställer även Olivia upp.

Pengarna rullar in. Delphine får svårt att koncentrera sig i skolan. Hon blir tyst och inbunden och känner sig smutsig. Justin söker upp henne och talar om att han ska träffa en flicka, men vill att Delphine, som han alltid har älskat, ska bli den första att kyssa honom. Hon vill inte först och säger till honom "Du känner inte mig", men ångrar sig sedan och kysser honom.

Olivia tar med sig sin systers tavla till Delphines mamma, som är konsthandlare, för att försöka sälja den så att flickorna ska kunna slippa sitt "jobb". Men tavlan visar sig endast vara värd 500 francs.

Bägge flickorna mår dåligt. Olivia är beredd att ge upp, men Delphine ber henne hålla ut. Laurent köper flygbiljetter till Jamaica, men bara till sig och Alain. "Vi kan förstas inte åka tillsammans med dem efter detta" säger han. Alain blir upprörd,

men protesterna blir kortvariga eftersom vänskapen med Laurent är mycket viktig för honom.

När det blir allmänt känt i skolan vad Delphine och Olivia ägnar sig åt söker Justin upp Delphine "på jobbet". Han vill hjälpa henne men Delphine vägrar ta emot hjälpen. Inte heller när polisen gör en razzia och hämtar ungdomarna från platsen berättar hon vem som ligger bakom verksamheten. Laurent nekar förstas till allting i förhören, men sanningen kommer ändå fram. Det blir Olivia som blir sanningsvitne, då hon får veta att killarna har tänkt att resa till Jamaica på egen hand. När Delphine får veta att Olivia har skvallrat spottar hon henne i ansiktet.

Laurent och Alain spärras in. Delphine åker hem till sina föräldrar. Fadern blir rosenrasande och undrar varför hon har tagit på sig skulden. När han går till handgripligheter flyr hon och springer hem till Olivia, men hon är inte hemma. Delphine anar oråd och springer till det hus där Olivias syster tog livet av sig. Dörren som leder upp till taket är låst. Hon bankar på den och ropar Olivias namn. Snart dyker Olivia upp bakom henne. "De hade bytt lås" säger hon. De båda flickorna omfamnar varandra.

Delphine åker återigen till sin mormor på landet för att återhämta sig. Justin söker upp henne för att överlämna några av sina favoritfilmer och de båda vännerna har ett förtroligt samtal.

När livet blir på riktigt

Ambitiös och ordentlig – så går det att beskriva Delphine innan hon börjar umgås med Olivia och Laurent. Hon sköter sina studier och uppför sig väluppfostat. Men i hennes tonårskropp döljer sig en stor nyfikenhet på livet och en kolossal längtan efter något som kan få hennes inre att skakas om. Olivia fascinerar henne från första stund, därför att hon sticker ut och tycks vara sig själv. (Delphine vet till en början inte att Olivia har kopierat sin döda systers stil och beteende.) Olivia står för allt det som Delphine inte är. Delphine ser upp till henne (inte bara rent bokstavligen) men blir så småningom också hennes jämlika vän.

I en scen berättar Delphine för Olivia hur hon tidigare var rädd för allting. Först när hon träffade Olivia och Laurent försvann rädslan och hon förstod vad lycka kunde innebära. Med Olivia liksom med Laurent

får hon leva ut. De snattar, de går på fest, Laurent balanserar på spår-vagnsspåret farligt nära en spår-vagn. Det är med stora ögon Delphine närmar sig många av dessa saker, men det är också dessa lite farliga saker som gör att hon känner att hon lever.

Delphine får för första gången i livet uppleva passionen. Det är den hälöde Laurent som är föremålet för hennes kärlek. Kärleken till Laurent är allt annat än jämlik. Det är Delphine som ger och Laurent som tar. Laurent säger aldrig att han älskar Delphine, men han lever på den kärlek hon ger honom. Delphines kärlek är enorm, hon är närmast besatt av Laurent. Hon ställer upp för honom, hon förlåter och hon vägrar inse att han behandlar henne illa. Förhållandet med Laurent bjuder henne på de starka känslor hon har hungrat efter så länge.

Kärlek är sällan rationell, men den behöver inte, som i Delphines fall, vara dumdrigtig. Hennes besatthet gör att hon i det närmaste helt utplånar sig själv. Hon blir självdestruktiv och ställer upp på Laurents idé om oralsexverksamheten trots att hon inte alls mår bra av det.

Delphines vän Justin är tillgiven men totalt ospännande. Han finns där för Delphine närhelst hon behöver honom, men ännu har Delphine inte riktigt insett det värdefulla i att ha en så trogen vän.

★ Diskutera varför Delphine blir så kär i Laurent? Vad har han som den tillgivne Justin saknar? Har eleverna egna erfarenheter av att söka sig mot det farliga? Finns det kanske en vilja hos Delphine att "rädda" Laurent?

På tröskeln till vuxenlivet

Delphine är fjorton och på väg att bli vuxen. Från att ha varit ett barn, som i huvudsak har rättat sig efter vad hennes föräldrar har sagt, börjar hon söka sig en egen identitet och ett eget liv. Tonåren är för många en jobbig tid, just för att frågor som "Vem är jag?" och "Vad vill jag göra med mitt liv?" gör sig påminda. Att tonåringar revolterar mot sina föräldrar och vad de står för hör till vanligheterna. Företeelser som tidigare har varit självklara hamnar nu under luppen och ifrågasätts.

Det är nog så viktigt att tonåringar själva får undersöka världen och skapa sina egna värderingar. Men de nya frestelser som hör vuxenvärlden till gör ibland att det är svårt att veta vad som är rätt och vad som är fel.



Delphine i sitt flickrum, i rollen Maud Forget.

Många tonåringar är därför i behov av samtal och vägledning av någon äldre vuxen eller av en kompis.

I *Dåligt sällskap* är Delphine i färd med att upptäcka sin sexualitet. Hon är lockad av den attraktion som uppstår mellan henne och Laurent, men också skrämmd. Det känns inte rätt för henne att ha oralsex med Laurent, så hon nekar till en början. Samtidigt undrar hon vad som förväntas av henne. När Laurent lite senare i filmen förnekar sin kärlek till Delphine och kanske minst av allt förtjänar att bli älskad tar hon själv initiativet till oralsex.

Delphine intar en undergiven roll gentemot Laurent. På klassiskt vis gör hon sig till kvinnan som tjänar mannen, en kvinna som ställer upp på mannens önskningsar och parerar hans nycker.

★ När ska man säga ja och när ska man sätta stopp? Vem sätter gränserna för vad som är rätt och fel? Gäller det olika regler för killar och tjejer?

★ Delphine har oralsex med Laurent för att hon vill att han ska älska henne. Av samma anledning ställer hon upp på oralsex för att tjäna ihop pengar till Jamaicaresan. Men leder detta till att Laurent älskar henne mer – eller gör

det bara att han fortsätter att utnyttja henne?

★ Varifrån har Delphine fått sin bild av hur samspelet mellan kvinna och man ska se ut? Tycks hennes föräldrar ha ett jämlikt förhållande? Varför finner hon sig i att Laurent behandlar henne illa?

Någon som lyssnar

Delphine är på många sätt en ensam flicka. Innan Olivia kommer in i hennes liv har hon inga egentliga vänner förutom Justin. Hennes kommunikation med föräldrarna är inte bra. De är beskyddande mot henne, men betraktar henne som ett barn och ser inte hennes egentliga behov. Fadern reagerar med ilska när dottern kommer hem sent från nyårsfesten. Han till och med slår henne då han får veta att hon har tagit på sig skulden för sexhandeln.

Mormodern finns där för henne, men hon är gammal och förstår inte riktigt den unga flickans behov.

Kanske beror Delphines destruktiva beteende delvis på att hon inte har någon att vända sig till med sina nya omvälvande känslor. Hon försöker prata med sin mormor, men det leder bara till att hon misstolkar mormoderns råd om att det går att göra vad som helst för kärlek.

★ Varför hörsammar Delphine inte mammans försäkran om att hon ställer upp på sin dotter? Kommer mammans förståelse för sent? Hur ska en förälder vara för att man lättare kan lyssna?

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Frankrike 1999

Originaltitel: Mauvais fréquentations

Manus: Alain Layrac

Regi: Jean-Pierre Améris.

Foto: Yves Vandermeeren

Klippning: Martine Giordano

Produktionsdesign: Jean-Pierre Clech

Musik: Valerie Linton

I ROLLERNA

Délfine – Maud Forget

Olivia – Lou Doillon

Laurent – Robinson Stévenin

Justin – Cyril Cagnat

Alain – Maxime Mansion

TEKNISKA UPPGIFTER

Speltid: 98 minuter

Format: 1:1,85

Ljud: SRD, DTS

Censur: ännu ej fastställd

Svensk premiär: hösten 2001

DISTRIBUTION

Folkets Bio, Box 2068, 103 12
Stockholm Tel 08-545 275 23, fax 08-
411 25 31 www.folketsbio.se